

Громадянина України: **Клименка Валерія Петровича**

### КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

*про офіційне тлумачення терміну «ДОГОВІР» в положеннях  
ч. 3 ст. 61, ч. 2, 3, 4 ст. 65 Сімейного кодексу України*

**I. Статті Сімейного кодексу України (№ 2947-III), тлумачення терміну «ДОГОВІР» в яких має бути надане Конституційним судом України:**

**Стаття 61.** Об'єкти права спільної сумісної власності

3. Якщо одним із подружжя укладено договір в інтересах сім'ї, то гроші, інше майно, в тому числі гонорар, вигреш, які були одержані за цим договором, є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя.

**Стаття 65.** Право подружжя на розпорядження майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя

2. При укладенні договорів одним із подружжя вважається, що він діє за згодою другого з подружжя. Дружина, чоловік має право на звернення до суду з позовом про визнання договору недійсним як такого, що укладений другим із подружжя без її, його згоди, якщо цей договір виходить за межі дрібного побутового.

3. Для укладення одним із подружжя договорів, які потребують нотаріального посвідчення і (або) державної реєстрації, а також договорів стосовно цінного майна, згода другого з подружжя має бути подана письмово. Згода на укладення договору, який потребує нотаріального посвідчення і (або) державної реєстрації, має бути нотаріально засвідчена.

4. Договір, укладений одним із подружжя в інтересах сім'ї, створить обов'язки для другого з подружжя, якщо майно, одержане за договором, використане в інтересах сім'ї.

**II. Обґрунтування необхідності конституційного тлумачення терміну «ДОГОВІР» у зазначених статтях Сімейного кодексу України (№ 2947-III).**

В частині 3 ст. 61, частинах 2, 3, 4 ст. 65 Сімейного кодексу України (№ 2947-III) йдеться про укладення одним із подружжя договорів. При цьому термін «ДОГОВІР» в цих статтях вживається без будь-яких, законодавчо визначених, винятків, обмежень, виключень або застережень. Таким чином, в даному випадку Законодавець під терміном «ДОГОВІР» однозначно має на увазі будь-який договір, зазначений у цивільному праві для укладення фізичною особою. Тобто, під терміном «ДОГОВІР» мається на увазі, в тому числі, і КРЕДИТНИЙ ДОГОВІР.

Згідно пункту 2) ст. 150 Конституції України до повноважень Конституційного Суду України належить офіційне тлумачення Конституції України та законів України. Ніяких інших державних органів і установ для виконання цих повноважень ні Конституцією України, ні законами України не передбачено.

Але Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі - ВССУ) так не рахує, тому він, без будь-яких на те законних підстав, вийшовши за межі своїх законодавчо визначених повноважень, в порушення Конституції України, на свій розсуд тлумачить положення і терміни ст. 65 Сімейного кодексу України, а саме в Постанові Пленуму від 30.03.2012р. № 5 (далі – Постанова), в п. 25 зазначає:

*«При оспорюванні кредитного договору чи договору поруки, застави / іпотеки іншим із подружжя суди мають виходити з такого. Положення статті 65 Сімейного кодексу України (далі – СК) щодо порядку розпорядження майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, регулюють відносини, які стосуються розпорядження майном, що є у спільній сумісній власності подружжя, і не стосуються права одного із подружжя на отримання кредиту, оскільки кредитний договір є правочином щодо отримання у власність грошових коштів» (копія витягу з Постанови додається).*

Цим положенням в документі рекомендаційного характеру, яким є Постанова, ВССУ надав судам першої і другої інстанції можливість порушувати права і свободи людини і громадянина, визначені ст. 32 Конституції України в частині того, що ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Відповідно до ч. 2 ст. 3 «Сім'я» СК України: «Сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки». Тобто, при спільному проживанні, пов'язаний спільним побутом, маючи взаємні права та обов'язки і укладаючи кредитний договір, що виходить за межі дрібного побутового, без згоди другого із подружжя, перший із подружжя порушує права другого із подружжя, зазіхаючи цим на спільну сумісну власність (гроші, інше майно), за рахунок якої прийдеться розраховуватись за таким, неузгодженим між подружжям, кредитним договором. В цьому випадку фінансова установа-кредитор є особою, яка через надання одному із подружжя кредиту, неузгодженого між подружжям, втручається в особисте і сімейне життя іншого з подружжя, чим порушує ст. 32 Конституції України. Таким чином, антиконституційним положенням п. 25 своєї Постанови від 30.03.2012р. № 5 ВССУ надав судам нижчих інстанцій “зелене світло” виносити судові рішення, застосовуючи у своїй практиці незаконне тлумачення терміну «ДОГОВІР» в положеннях статті 65 Сімейного кодексу України, з подальшим наданням фінансово-кредитним установам права на порушення прав і свобод людини і громадянина, визначені ст. 32 Конституції України в частині того, що ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя.

**III. Наявність неоднозначного застосування судами нижчих інстанцій через неконституційне тлумачення Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ терміну «ДОГОВІР» в положеннях статті 65 Сімейного кодексу України (№ 2947-III).**

Рішенням районного суду м. \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ року у справі № \_\_\_\_\_ (копія Рішення додається) у задоволенні позову \_\_\_\_\_ до ТОВ «КУА \_\_\_\_\_» (Новий кредитор за Кредитним договором № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_), ТОВ \_\_\_\_\_» (Первинний кредитор за Кредитним договором № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_), третя особа: \_\_\_\_\_ про визнання кредитного договору недійсним – відмовлено. Тобто, Суд першої інстанції відмовив визнати кредитний договір № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_, укладений між ТОВ \_\_\_\_\_ (новий кредитор ТОВ \_\_\_\_\_) та громадянкою \_\_\_\_\_, недійсним згідно ч. 2 ст. 65 Сімейного кодексу України, як такий, що виходить за межі дрібного побутового, але укладений без згоди Позивача, як чоловіка

У частині Рішення Суду першої інстанції, що присвячена обґрунтуванню мотивів приведення до висновку щодо відсутності правових підстав для задоволення позову із застосуванням положень ч 2 ст. 65 СК України, Суд першої інстанції застосував положення документу рекомендаційного характеру до оспорюваного кредитного договору, а саме положення п. 25 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30.03.2012р. № 5.

Таким чином, доля позову про визнання кредитного договору недійсним була визначена Судом першої інстанції не на підставі положення частини 2 ст. 65 СК України, а суто за положенням п. 25 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30.03.2012р. № 5, яка не є нормативно-правовим актом, а є тільки документом рекомендаційного характеру згідно п. 6) частини 2 ст. 36 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (№ 2453-VI).

Апеляційний суд м. \_\_\_\_\_ своєю Ухвалою від \_\_\_\_\_ у справі \_\_\_\_\_ залишив без змін Рішення \_\_\_\_\_ районного суду м. \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ р. (копія Ухвали додається), тому, що теж, як і Суд першої інстанції, не може ставити під сумнів і протидіяти явно незаконному, неоднозначному положенню п 25 в документі рекомендаційного характеру, виданим ВССУ.

Отже, Суди двох інстанцій при винесенні рішень був порушений, визнаний ст. 8 Конституції України, принцип верховенства права. Приймавши за основу своїх рішень не прямі норми положення ч. 2 ст. 65 СК України, а неконституційне тлумачення положень ст. 65 СК України, наданих ВССУ в своїй Постанові від 30.03.2012р. № 5 (п. 25), Суди обох інстанцій запровадили неоднозначність застосування частини 2 ст. 65 СК України при розгляді справи про визнання кредитного договору недійсним, надавши незаконну перевагу документу рекомендаційного характеру, виданим ВССУ, перед Законом України (СК України), виданим Верховною Радою України.

Неоднозначність застосування Суди першої і другої інстанцій терміну «ДОГОВІР» в положеннях ст. 65 СК України порушає фінансово-кредитній установі в порушенні нею прав і свобод людини і громадянина \_\_\_\_\_ визначені ст. 32 Конституції України в частині того, що ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя.

Офіційне тлумачення терміну «ДОГОВІР» в положеннях частини 3 статті 61, частин 2, 3, 4 статті 65 Сімейного кодексу України (№ 2947-III) є необхідним у зв'язку з наявністю неоднозначного застосування судами різних інстанцій розуміння складу терміну «ДОГОВІР», спрямоване на неконституційне, незаконне звуження (урізання) його, законодавчо визначеного, всеосяжного значення.

На підставі викладеного та керуючись ст. 147, п. 2 ст. 150 Конституції України, п. 4 ст. 13, ст. ст. 42, 43, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», –

#### ПРОШУ:

Надати офіційне тлумачення терміну «ДОГОВІР», наведеного в частині 3 статті 61, частинах 2, 3, 4 статті 65 Сімейного кодексу України (№ 2947-III) в частині того, які види і типи цивільно-правових договорів він охоплює.

Додатки:

- 1) Витяг з Сімейного кодексу України (ст. ст. 61, 65) [№ 2947-III. Публікації документа: Голос України від 26.02.2002 — № 38; Офіційний вісник України від 01.03.2002 — 2002 р., № 7, стор. 1, стаття 273, код акту 21469/2002; Урядовий кур'єр від 06.03.2002 — № 44; Відомості Верховної Ради України від 31.05.2002 — 2002 р., № 21, стаття 135] (в копії з посиланням на сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14/print1435696764639159>) – на 6-ти аркушах в 1-му примірнику.
- 2) Витяг з Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30.03.2012р. № 5 (в копії з посиланням на сайт Верховної Ради України: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-12/print1452625039501595>) – на 4-х аркушах в 1-му примірнику.
- 3) Рішення \_\_\_\_\_ районного суду м. \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ року у справі № \_\_\_\_\_ (номер провадження - \_\_\_\_\_) (в копії) – на 5-ти аркушах в 1-му примірнику.
- 4) Ухвала Апеляційного суду м. \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ у справі \_\_\_\_\_ (в копії) – на 5-ти аркушах в 1-му примірнику.

*Конституційне звернення подається у 3-х примірниках.*

Громадянин України

Клименко В.П.

07 червня 2016р.